

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1946-1947.

SÉANCE DU 26 FÉVRIER 1947.

Rapport de la Commission des Colonies, chargée d'examiner les projets de loi ci-après :

- 1° contenant le budget des Recettes et Dépenses extraordinaires du Congo Belge et du Vice-Gouvernement Général du Ruanda-Urundi pour les exercices 1942, 1943 et 1944 ;
- 2° contenant le budget des Recettes et des Dépenses extraordinaires du Congo Belge et du Vice-Gouvernement Général du Ruanda-Urundi pour l'exercice 1945 ;
- 3° rattachant des recettes supplémentaires, réduisant certains crédits ouverts et ouvrant des crédits supplémentaires au budget ordinaire du Congo Belge et du Vice-Gouvernement Général du Ruanda-Urundi, pour l'exercice 1945 ;
- 4° portant approbation de l'arrêté royal du 30 mars 1940 ordonnant des virements de crédits au budget des Dépenses ordinaires du Vice-Gouvernement Général du Ruanda-Urundi pour l'exercice 1939.

(Voir les n°s 107, 108, 109 et 110 (session extraordinaire de 1946) du Sénat.)

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1946-1947.

VERGADERING VAN 26 FEBRUARI 1947.

Verslag uit naam van de Commissie van Koloniën, belast met het onderzoek van de volgende wetsontwerpen :

- 1° houdende de begrooting der Buitengewone Ontvangsten en Uitgaven van Belgisch-Congo en van het Vice-Gouvernement-Generaal Ruanda-Urundi voor de dienstjaren 1942, 1943 en 1944 ;
- 2° houdende de begrooting der Buitengewone Ontvangsten en Uitgaven van Belgisch-Congo en van het Vice-Gouvernement-Generaal Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1945 ;
- 3° waarbij bijontvangsten worden aangerekend, zekere geopende kredieten worden verminderd en bijkredieten worden geopend op de gewone begrooting van Belgisch-Congo en van het Vice-Gouvernement-Generaal Ruanda-Urundi, voor het dienstjaar 1945 ;
- 4° houdende goedkeuring van het koninklijk besluit van 30 Maart 1940, waarbij kredietoverschrijvingen worden bevolen op de begrooting der Gewone Uitgaven van het Vice-Gouvernement-Generaal Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1939.

(Zie de n^{rs} 107, 108, 109 en 110 (buitengewone zitting 1946) van den Senaat.)

Présents : MM. DE BRUYNE (Edg.) président ; BAUR, BERNARD (L.), ESTIENNE, HANS, LEVECQ, LEYSEN, Mme SPAAK, MM. SPREUTEL, VAN EYNDONCK et VAN REMOORTELT, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission, après avoir examiné les projets d'ordre budgétaire dont elle a été saisie en ce qui concerne divers exercices allant de 1939 à 1945 inclus, estime devoir vous en recommander l'adoption. La critique approfondie de ces projets ne saurait avoir, en effet, qu'un intérêt rétrospectif; vos commissaires pensent qu'il sera plus indiqué de discuter la gestion coloniale actuelle dans le cadre des budgets pour 1946 et pour 1947.

* * *

Au surplus, le projet n° 110 avait été déposé au Sénat le 7 mai 1940; les événements de guerre seuls en empêchèrent l'examen. Il vise à approuver un arrêté royal du 30 mars 1940 qui avait ordonné des virements de crédits au budget des Dépenses ordinaires du Ruanda-Urundi pour l'exercice 1939, à concurrence de 1,083,000 francs. Ces virements, qui sont sans influence sur le montant global des crédits précédemment accordés, sont apparus nécessaires au vu des résultats enregistrés par le service ministériel de la comptabilité des dépenses engagées. Il s'agit donc d'une simple régularisation, à laquelle vous donnerez certainement votre assentiment.

* * *

Le projet n° 107 contient le budget des Recettes et Dépenses extraordinaires du Congo et du Ruanda-Urundi, pour les exercices 1942, 1943 et 1944.

Ici encore, il s'agit de budgets de régularisation coordonnés en un seul projet de loi, éclairé par des tableaux relatifs aux dépenses et aux recettes des trois exercices.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Na het onderzoek van de verscheiden ontwerpen van budgetairen aard over verschillende dienstjaren loopend van 1939 tot en met 1945, oordeelt uw Commissie U de goedkeuring daarvan te moeten aanbevelen. Een grondige kritiek van deze ontwerpen schijnt immers slechts van retrospectieve betekenis te kunnen zijn; uw commissieleden denken, dat het beter is, het huidige beheer van de Kolonie te bespreken binnen het kader der begrotingen voor 1946 en voor 1947.

* * *

Bovendien was het ontwerp n° 110 bij den Senaat ingediend op 7 Mei 1940; alleen de oorlogsomstandigheden hebben de behandeling daarvan onmogelijk gemaakt. Het bedoelt het koninklijk besluit van 30 Maart 1940 goed te keuren, waarbij kredietoverschrijvingen werden gelast op de begroting van Gewone Uitgaven van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1939, ten bedrage van 1,083,000 frank. Deze overschrijvingen, welke geen invloed hebben op het globaal bedrag van de vroeger verleende kredieten, zijn noodzakelijk gebleken op grond van de uitslagen, welke de ministerieele dienst van de comptabiliteit der vastgelegde uitgaven heeft geboekt. Het geldt dus hier een regularisatie zonder meer, waarmee U zeker zult instemmen.

* * *

Het ontwerp n° 107 houdt de begroting van buitengewone Ontvangsten en Uitgaven van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi in voor de dienstjaren 1942, 1943 en 1944.

Ook hier betreft het begrotingen tot regularisatie, in een enkel wetsontwerp samengebracht en toegelicht door middel van tabellen over de uitgaven en ontvangsten in de drie dienstjaren.

Dans son exposé des motifs, le Ministre des Colonies fait valoir qu'il n'était point possible, au cours des hostilités, d'arrêter les budgets des Recettes et Dépenses extraordinaires, étant donné les modifications qui intervenaient constamment dans les programmes de guerre, ainsi que dans le régime « prêt-bail ». C'est seulement à partir de 1945 qu'il devint possible de préparer la révision de la matière dans la clarté et le respect de la légalité. Cette révision prit du temps, mais elle permit, à la lumière des faits, de réduire les crédits initialement prévus. Ceux-ci se chiffrent, en ce qui concerne le Congo et pour les trois années, à 2,184,229,900 francs, dont 1 milliard et demi intéresse la Force publique. Les recettes extraordinaires sont estimées à 374,654,000 francs pour la même période.

Les chiffres relatifs au Ruanda-Urundi s'élèvent à 880,000 francs pour les recettes extraordinaires, contre 36,203,000 francs pour les dépenses de même nature. En 1944, des décaissements relativement élevés furent nécessités par la lutte contre la famine qui était résultée d'un désastre agricole.

Les dépenses de guerre du Congo Belge subiront encore des ajustements consécutifs au règlement des comptes avec les alliés et de ceux qui sont relatifs à certaines commandes passées à l'étranger pour la Force publique, mais non encore exécutées.

L'excédent des dépenses sur les recettes, tel qu'il résulte des chiffres portés au projet, sera couvert au moyen de l'emprunt.

Les articles 11, 12 et 13 comportent des dispositions justifiées par les circonstances de la guerre et par les difficultés inhérentes à l'établissement des comptes. Ils confèrent au Ministre des Colonies le droit de faire des imputations sur les crédits en cause,

In de Memorie van Toelichting laat de Minister van Koloniën gelden, dat het in den loop van de vijandelijkheden niet mogelijk is geweest, de begrotingen van Buitengewone Ontvangsten en Uitgaven vast te stellen, wegens de wijzigingen welke zich voortdurend voordeden in de oorlogsprogramma's, alsmede in de leen- en pachtwet. Eerst in 1945, werd het mogelijk de herziening van de zaak in het licht en met eerbiediging van de wettelijkheid voor te bereiden. Deze herziening heeft tijd gevraagd; maar in het licht van de feiten maakte ze het mogelijk, de aanvankelijk geraamde kredieten te verminderen. Deze bedragen voor Congo en voor de drie jaren 2,184,229,900 fr., waarvan 1 1/2 milliard voor de weermacht. De buitengewone ontvangsten worden over dezelfde periode geraamd op 374,654,000 frank.

Voor Ruanda-Urundi beloopt de cijfers 880,000 frank aan buitengewone ontvangsten tegenover 36,203,000 fr. aan buitengewone uitgaven. In 1944 waren betrekkelijk hoge uitgaven noodzakelijk voor de bestrijding van den hongersnood, die uit een landbouwramp was ontstaan.

De oorlogsuitgaven voor Belgisch-Congo zullen nog verder worden aangezuiverd als gevolg van afrekeningen met de gealliëerden en van de afdoening van rekeningen betreffende zekere bestellingen in het buitenland voor de weermacht, die nog niet zijn uitgevoerd.

Het overschot van de uitgaven op de ontvangsten, zooals het blijkt uit de in het ontwerp vermelde cijfers, zal door middel van leening gedekt worden.

De artikelen 11, 12 en 13 behelzen bepalingen die verantwoord zijn door de oorlogsomstandigheden en door de moeilijkheden welke aan het opmaken van de rekeningen verbonden zijn. Zij verleenen aan den Minister van Koloniën het recht aanrekeningen te doen

jusqu'à une date « qui sera fixée ultérieurement » (lisez : par le Parlement). Le Ministre des Colonies est, en outre, habilité à emprunter des sommes correspondant à certains prêts qui furent accordés en numéraire à des sociétés ou à des organismes coloniaux pendant les hostilités et en raison des nécessités publiques de l'époque.

Enfin, les dépenses effectuées ou à effectuer pour des livraisons d'armement spécial au Ruanda-Urundi sont mises à charge du budget extraordinaire du Congo Belge.

LE PROJET N° 108 (budget des Recettes et Dépenses extraordinaires de la Colonie et du Ruanda-Urundi pour l'exercice 1945) contient, outre les prévisions originaires, l'approbation de diverses dispositions du Gouverneur Général, prises en vertu de l'article 12 de la loi sur le Gouvernement du Congo et ordonnant des dépenses supplémentaires. Ces dispositions figurent dans l'annexe du projet de loi. Elles n'ont pas été soumises à l'approbation de l'autorité supérieure dans le délai prescrit par la susdite loi. Le Ministre des Colonies justifie cette carence par l'état de guerre, qui a, dit-il, « amené en Afrique une grande perturbation en matière budgétaire. »

Votre Commission estime devoir engager le Gouvernement à veiller à ce que l'on revienne sans plus tarder à l'observation des normes budgétaires. Il est plus que temps, aussi, que les *comptes de gestion* de la Colonie (depuis l'exercice 1940) soient établis et soumis au Parlement, de même que le *Rapport annuel* prévu par l'article 37 de la loi du 18 octobre 1908.

op de bedoelde kredieten tot een datum « die later zal vastgesteld worden » (lees : door het Parlement). De Minister van Koloniën is verder gerechtigd sommen in leen te nemen welke overeenstemmen met sommige aan koloniale maatschappijen of lichamen, gedurende de vijandelijkheden en wegens de toenmalige overheidsbehoeften, in muntspecie toegekende leeningen.

Ten slotte worden de voor leveringen van speciale bewapening aan Ruanda-Urundi verrichtte of te verrichten uitgaven ten laste van de buitengewone begroting van Belgisch-Congo gesteld.

HET ONTWERP N° 108 (Begroting der buitengewone ontvangsten en uitgaven van de Kolonie en van Ruanda-Urundi voor dienstjaar 1945), bevat, behalve de oorspronkelijke ramingen, de goedkeuring van verscheidene beschikkingen van den Gouverneur-Generaal, genomen krachtens artikel 12 van de wet op het Gouvernement van Congo, waardoor bijkomende uitgaven worden gelast. Die beschikkingen komen voor in de bijlage van het wetsontwerp. Zij werden niet binnen den bij voormelde wet voorgeschreven termijn aan de goedkeuring van de hoogere overheid voorgelegd. De Minister van Koloniën rechtvaardigt die tekortkoming door den staat van oorlog die, zegt hij, « in Afrika, in zake begroting een groote verwarring heeft teweeggebracht ».

Uw Commissie oordeelt de Regeering er toe te moeten aanzetten er voor te zorgen dat men zonder verwijl terugkeere naar naleving van de begrotingsnormen. Het is meer dan tijd ook, dat de *beheersrekeningen* van de Kolonie (sedert dienstjaar 1940) opgemaakt en aan het Parlement voorgelegd worden, evenals het *Jaarlijksch verslag*, voorzien bij artikel 37 der wet van 18 October 1908.

Les dépenses extraordinaires du Congo (exercice 1945) dépassent de 463,322,000 francs les recettes extraordinaires de la même année; la différence est à couvrir par l'emprunt. Pour le Ruanda-Urundi, l'excédent en dépenses est de 27,208,000 francs.

Les plus gros décaissements extraordinaires effectués en 1945 dans la Colonie avaient pour origine le programme des transports (établi tant dans l'intérêt du Congo lui-même que de nos alliés de guerre) et le coût de la Force publique. Au Ruanda, le plus gros effort financier fut consacré, en 1945 encore, à la lutte contre la disette. La ville d'Usumbura, d'autre part, fut pourvue d'une distribution d'eau dont le coût s'éleva à 10 millions de francs.

* * *

LE PROJET N° 109 est un budget rectificatif du Budget ordinaire du Congo Belge et du Ruanda-Urundi, pour 1945.

Une loi budgétaire avait rendu applicable, à l'exercice 1945, le budget de 1944, lequel avait été approuvé par un arrêté-loi du 12 septembre 1944. Le Parlement avait ainsi fait application de l'article 12 de la loi sur le Gouvernement du Congo Belge, qui permet d'attribuer une durée de deux années aux budgets. Il va de soi que les prévisions, bases du budget de 1944, ne pouvaient correspondre qu'approximativement aux nécessités de l'année 1945; le projet de loi dont vous êtes saisis a, par conséquent, le caractère d'un budget rectificatif.

Pour le Congo Belge, il y aura augmentation nette des crédits à concurrence de 389,589,000 francs. Le léger déficit accusé par le Ministre sera, selon son exposé, aisément couvert par les ressources générales du Trésor

De buitengewone uitgaven van Congo (dienstjaar 1945) overtreffen met 463,322,000 frank de buitengewone ontvangsten over hetzelfde jaar. Het verschil moet met leening gedekt worden. Voor Ruanda-Urundi beloopt het uitgavenoverschot 27,208,000 frank.

De meest aanzienlijke buitengewone betalingen in 1945 in de Kolonie vericht, vinden hun oorsprong in het programma van vervoer (zoowel in het belang van Congo zelf als van onze oorlogvoerende gealliëerden tot stand gebracht) en de kosten van de weer-macht. In Ruanda-Urundi werd de grootste financieele inspanning, in 1945, nog aan den strijd tegen de voedselschaarschte besteed. De stad Usambura, bovendien, werd met een waterleiding voorzien waarvan de kosten 10 miljoen frank beliepen.

* * *

HET ONTWERP N° 109 is een begrooting tot wijziging van de Gewone Begrooting van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, voor 1945.

Een begrootingswet had de bij de besluitwet van 12 September 1944 goedgekeurde begrooting voor 1944 toepasselijk gemaakt op het dienstjaar 1945. Aldus had het Parlement artikel 12 van de wet op het Gouvernement van Belgisch-Congo toegepast, bij welk artikel de begrootingswet aan de begrootingen een duur van twee jaar kan verleen. Vanzelfsprekend konden de vooruitzichten, waarop de begrooting voor 1944 gesteund was, slechts bij benadering met de behoeften van 1945 overeenstemmen; het wetsontwerp dat bij U aanhangig is gemaakt, heeft bijgevolg alleen het karakter van een begrootingswijziging.

Voor Belgisch-Congo zal de netto-verhooging der kredieten 389,589,000 frank bedragen. Het licht tekort waarop door den Minister wordt gewezen, zal, volgens zijn uiteenzetting, gemakkelijk gedekt worden door de alge-

(bonis antérieurs de la période de guerre).

Pour le Ruanda, l'augmentation sera de 15,782,000 francs.

* * *

Il importe d'attirer votre attention sur les dispositions spéciales contenues dans les articles 11 à 16 du projet de loi. Il s'agit :

a) de la prolongation jusqu'à une date qui sera fixée ultérieurement (lisez : par le Parlement) des opérations budgétaires des exercices 1939 à 1945 inclus. La prescription en faveur des contribuables restera ou sera toutefois acquise dans les délais d'usage;

b) d'une mesure destinée à faciliter la reddition des comptes : les articles relatifs aux traitements et indemnités du personnel, pour les exercices 1940 à 1945 inclus, seront considérés comme collectifs;

c) de l'autorisation accordée au Ministre des Colonies aux fins de fixer ou de confirmer le taux suivant lequel seront liquidées, pour la période 1940-1944, les indemnités fixes ou les allocations bénéficiant à des personnes que la captivité en Allemagne ou l'occupation ennemie auraient empêchés d'accomplir, dans la métropole, certaines prestations;

d) enfin, de la réduction à cinq ans du délai de prescription des créances à charge de la Colonie ou des territoires sous mandat.

* * *

Votre Commission a désiré que son rapporteur attire l'attention de M. le Ministre des Colonies sur les diverses questions ci-après, dont l'importance et l'urgence sont évidentes; elle se

meene hulpmiddelen der Schatkist, (vroegere boni uit den oorlogstijd).

Voor Ruanda-Urundi zal de toename 15,782,000 frank bedragen.

* * *

De aandacht dient gevestigd op de bijzondere bepalingen van de artikelen 11 tot 16 van het wetsontwerp, welke betrekking hebben :

a) op de verlenging, tot een datum welke later zal worden vastgesteld (lees : door het Parlement) van de begrootingsverrichtingen der dienstjaren 1939 tot en met 1945. De verjaring ten voordeele van de belastingplichtigen zal evenwel binnen de gebruikelijke termijnen verworven blijven of worden;

b) op een maatregel ter vergemakkelijking van de overlegging der rekeningen : de artikelen betreffende de wedden en vergoedingen van het personeel, voor de dienstjaren 1940 tot en met 1945, zullen als collectief worden beschouwd;

c) op de machtiging aan den Minister van Koloniën verleend om het bedrag vast te stellen of te bevestigen volgens hetwelk, voor het tijdperk 1940-1944, de vaste vergoedingen of de toelagen zullen vereffend worden ten bate van personen die, wegens gevangenschap in Duitschland of wegens de vijandelijke bezetting, mochten belet geweest zijn zekere prestaties in het Moederland te leveren;

d) ten slotte, op de vermindering, tot vijf jaar, van den verjaringstermijn der schuldvorderingen ten laste van de Kolonie of van de mandaatgebieden.

* * *

Uw Commissie heeft den wensch geuit dat haar verslaggever de aandacht van den Minister van Koloniën zou vestigen op de verschillende navermelde vraagstukken, waarvan het be-

réserve le droit d'en discuter dans un avenir prochain :

1. POLITIQUE EN FAVEUR DES INDIGÈNES.

a) Le Gouvernement a déposé (le 14 novembre 1946, à la Chambre des Représentants) un projet de loi approuvant les conventions internationales relatives au recrutement des travailleurs et au contrat de travail. En ce qui concerne les sanctions pénales, M. le Ministre des Colonies s'est déclaré d'accord sur la ratification d'une autre convention internationale, mais en restreignant sa portée de telle façon qu'elle ne serait applicable qu'en faveur des indigènes apparemment âgés de moins de 18 ans. Cela étant, le Gouvernement ne doit plus tarder à déposer un projet de loi aux fins de ratification.

b) Il importerait de faire connaître au Parlement le degré d'avancement des calculs qui doivent aboutir à la dotation du « Welfare fund », dont la création fut annoncée par M. Godding au cours de la récente discussion de son budget métropolitain.

c) La pénurie de médecins, maintes fois signalée, réclame une solution très prochaine. Sur un effectif théorique — bien insuffisant — de 325 unités pour la Colonie et les territoires sous mandat, plus de cent médecins sont absents d'Afrique. Pour le district Congo-Ubangi, notamment, la presse a récemment signalé que cinq postes médicaux sont dépourvus de titulaire.

d) Les sociétés cotonnières ont constitué entre elles une coopérative pour l'achat et la revente. Le Parlement attend du Gouvernement les précisions promises par le Ministre des

lang en het dringend karakter duidelijk zijn; zij behoudt zich het recht voor die in een nabije toekomst te bespreken :

1. POLITIEK TEN VOORDEELE VAN DE INBOORLINGEN.

a) De Regeering heeft, op 14 November 1946, in de Kamer der Volksvertegenwoordigers, een wetsontwerp ingediend tot goedkeuring van de internationale overeenkomsten in verband met de aanwerving der arbeiders en het arbeidscontract. Wat de strafbepalingen betreft, heeft de Minister van Koloniën zich akkoord verklaard over de bekrachtiging van een andere internationale overeenkomst, doch waarbij de draagwijdte er van derwijze zou beperkt worden dat zij enkel van toepassing zou zijn op de inboorlingen die blijkbaar minder dan 18 jaar oud zijn. Dit gesteld, moet de Regeering niet meer aarzelen een wetsontwerp ter bekrachtiging in te dienen.

b) Het zou van belang zijn aan het Parlement mede te deelen hoever het staat met de berekeningen die moeten le den tot de dotatie van het « Welfare Fund », waarvan de oprichting werd aangekondigd door den h. Godding tijdens de bespreking, die onlangs plaats had, van zijn begroting van het Moederland.

c) Het gebrek aan geneesheeren, waarop herhaaldelijk werd gewezen, moet in een zeer nabije toekomst opgelost worden. Op een theoretisch — en erg ontoereikend — effectief van 325 eenheden voor de Kolonie en de mandaatgebieden, zijn er meer dan honderd geneesheeren niet aanwezig in Afrika. Voor het Congo-Ubangi-district namelijk, heeft de pers onlangs er op gewezen dat vijf posten van geneesheer zonder titularis zijn.

d) De katoenmaatschappijen hebben onder elkaar een coöperatie voor aankoop en verkoop ingesteld. Het Parlement verwacht van de Regeering de door den Minister van Koloniën be-

Colonies quant à la création de coopératives d'indigènes producteurs de coton.

e) L'insuffisance des cultures vivrières appelle des mesures d'importance; la Commission signale en particulier la nécessité d'augmenter le corps des agronomes et vétérinaires appelés à conseiller les indigènes de la brousse.

2. ÉQUIPEMENT DE LA COLONIE.

L'insuffisance des moyens de transport — notamment dans l'Est — devient de plus en plus grave. Les Chambres de commerce locales ont signalé que des tonnages importants de marchandises périssables ne peuvent être évacués. Des routes en matériaux durables doivent être établies, pour suppléer au manque de chemins de fer ou à l'insuffisance saisonnière de tirant d'eau dans les rivières de certaines régions. Des ponts sont nécessaires, en d'autres endroits, pour que les usagers de la route ne soient plus tributaires des bacs de transbordement, vulnérables en temps de crue.

Il importe, d'autre part, d'assurer sans plus tarder le transport vers le Congo des quelque quinze cents Belges — la plupart étant des femmes et des enfants de coloniaux — qui attendent leur passage depuis plus de six mois.

3. POLITIQUE EN FAVEUR DES COLONS.

La Commission serait heureuse de prendre connaissance d'un plan gouvernemental de colonisation.

Elle marque son vif étonnement quant à la non-convocation du Conseil de Gouvernement qui devait siéger à Léopoldville en 1946, et dont l'unique session fut remise au mois d'octobre 1947. Cette mesure n'a pas manqué de soulever de vives critiques dans le

loofde inlichtingen in zake de oprichtingen van coöperaties van inboorlingen die zich bezighouden met de productie van katoen.

e) De ontoereikendheid der levensmiddelen vergt omvangrijke maatregelen; de Commissie wijst in het bijzonder op de noodzakelijkheid het aantal landbouwkundigen en veeartsen, die de inboorlingen van de brousse moeten raadgeven, op te voeren.

2. UITRUSTING VAN DE KOLONIE

De ontoereikendheid van de vervoermiddelen — inzonderheid in het Oosten — wordt met den dag ernstiger. De plaatselijke Kamers van Koophandel hebben er op gewezen dat belangrijke hoeveelheden aan bederf onderhevige goederen en waren niet kunnen weggevoerd worden. Wegen in duurzaam materiaal moeten aangelegd worden, om te voorzien in het tekort aan spoorwegen of in den seizoentijdelijken te geringen diepgang in de stroomen en rivieren van bepaalde gewesten. Bruggen zijn noodig op andere plaatsen, opdat de weggebruikers niet meer van de in tijd van hoogwaterstand kwetsbare overzetboten zouden afhankelijk zijn.

Ten andere is het van belang, zonder verder verwijl, het vervoer naar Congo van een 1,500tal Belgen te verzekeren, — de meesten vrouwen en kinderen van kolonials, — die sedert meer dan zes maand hun overtocht afwachten.

3. POLITIEK TEN GUNSTE VAN DE KOLONISTEN.

Het zou de Commissie zeer aangenaam zijn kennis te nemen van een regeeringsplan van kolonisatie.

Zij betuigt haar sterke verwondering wat betreft het niet bijeenroepen van den Regeeringsraad die in 1946 te Leopoldstad moest zitting houden en waarvan de eenige zitting tot de maand October 1947 werd uitgesteld. Deze maatregel bleef niet zonder heftige

monde des colons, auxquels on avait promis qu'il serait associé plus que par le passé aux travaux de l'Administration locale.

Vos commissaires ont, par ailleurs, marqué leur satisfaction à la nouvelle de l'institution d'une Commission pour l'étude du problème des mulâtres; ils espèrent que ses travaux permettront d'apporter bientôt des solutions aux douloureux problèmes que pose l'existence des sang-mêlés.

4. LÉGISLATION.

La question des droits d'auteur doit être réglée sans plus tarder. Votre Commission signale que les milieux intéressés, nationaux et internationaux, réclament vivement une solution; M. le Ministre Godding avait d'ailleurs, dans un discours prononcé l'an dernier, marqué l'intention de légiférer.

* * *

La presse a fait récemment connaître le projet de voyage au Congo de S. A. R. le Prince Régent. Le monde colonial saluera avec satisfaction une décision qui témoigne d'un vif intérêt pour l'Afrique belge et ses habitants.

Le Parlement — et particulièrement votre Commission des Colonies — partagent cette légitime préoccupation. Il y aura bientôt deux ans que votre rapporteur signalait la nécessité d'un voyage d'étude à effectuer par des parlementaires spécialisés, aux fins de « faire le point » au Congo et d'établir un plan d'action pour les lustres à venir. Le Gouvernement marqua son accord de principe. M. R. Godding, qui

kritiek uit te lokken in de wereld van de kolonisten, aan wie men beloofd had dat zij, meer dan in het verleden, aan de werkzaamheden van het plaatselijk bestuur zouden deelachtig worden.

Uw Commissieleden hebben overigens hun voldoening betuigd betreffende het nieuws van de instelling van een commissie voor de studie van het vraagstuk der halfbloeden; zij hopen dat haar werkzaamheden het zullen mogelijk maken weldra een oplossing te brengen op de pijnlijke vraagstukken die door het bestaan van personen van gemengd bloed gesteld worden.

4. WETGEVING.

De kwestie van de auteursrechten moet zonder verwijl worden geregeld. Uw Commissie wijst er op dat de betrokken, nationale en internationale kringen met nadruk een oplossing op dit gebied eischen; de h. Minister Godding had trouwens in een verleden jaar op de tribune van den Senaat gehouden redevoering, zijn bedoeling te kennen gegeven dienaangaande een wet tot stand te brengen.

* * *

De pers heeft onlangs bekendheid gegeven van de plannen van een reis naar Congo van Z.K.H. den Prins-Régent. De koloniale wereld zal met voldoening een beslissing begroeten die laat blijken van een levendige belangstelling voor Belgisch-Afrika en zijn inwoners.

Het Parlement en, in het bijzonder, uw Commissie van Koloniën deelen die gewettigde bezorgdheid. Het zal weldra twee jaar geleden zijn dat uw verslaggever wees op de noodzakelijkheid van een studiereis van gespecialiseerde parlementsleden ten einde in Congo den stand van zaken op te maken en een arbeidsplan voor de komende jaren uit te werken. De regeering betuigde haar principieele instemming. De

était, sur ces entrefaites, retourné à Léopoldville, établit un projet de voyage et prit les arrangements nécessaires avec les autorités. Les événements de la politique métropolitaine firent obstacle au départ des commissaires.

Il est apparu nécessaire à votre Commission de demander au Gouvernement de s'associer à l'initiative en cause, de fixer la date du départ de la délégation et de prendre — d'accord avec elle — les mesures matérielles qui s'imposent.

* * *

Les quatre projets en cause ont été adoptés à l'unanimité.

Le présent rapport aussi.

Le Président,
EDG. DE BRUYNE.

Le Rapporteur,
W. VAN REMOORTEL.

h. Godding, die ondertusschen naar Leopoldstad teruggekeerd was, maakte een reisplan op en trof de noodige schikkingen met de overheden. De gebeurtenissen van de moederlandsche politiek kwamen het vertrek van de commissieleden in den weg staan.

Het is uw Commissie noodig gebleken de Regeering te vragen zich met het bedoelde initiatief te vereenigen, den datum van het vertrek van de afvaardiging vast te stellen en met haar overleg te plegen omtrent de noodige materiele maatregelen.

* * *

De vier ontwerpen waarvan sprake werden bij eenparigheid aangenomen.

Dit verslag eveneens.

De Voorzitter,
EDG. DE BRUYNE.

De Verslaggever,
W. VAN REMOORTEL.